

Jak chutná naděje

Šárka Hieková

Edita

Po poměrně chladném a deštivém září se babí léto rozhodlo, že ještě neřeklo poslední slovo, a říjnové dny byly prozářené sluncem. Listí na stromech hrálo všemi barvami, od jasně žluté po sytě červenou, vzduch voněl vlhkým mechem a houbaři si hromadně chystali košíky.

Dokonce i Edita, která učení milovala, zírala z okna a nechtělo se jí sedět v lavici a poslouchat ředitelův monotónní hlas, vykládající něco o acidobazických reakcích.

„Rád bych vás upozornil,“ přerušil ředitel Hubálkovo zívání, „že tohle budete mít u maturitní zkoušky. Vřele vám doporučuji dávat v hodině pozor.“

Filip Hubálek zíval dál, ale Edita přece jenom zpozorněla a ze všech sil se snažila soustředit.

Těsně před koncem hodiny zvýšil ředitel hlas a oznámil třídě zprávu o nadcházející exkurzi. „Spřátelená zemědělská škola v Kociánovicích na jižní Moravě nás pozvala na prodloužený víkend na jejich cvičnou farmu.“

Všichni okamžitě zbystřili, i Hubálek přestal zívat.

„Pojedeme v pátek dvacátého října, což už je za dva týdny. Vy i vaši rodiče byste měli během dneška obdržet e-mail. Omlouváme se za pozdní oznámení, ale čekali jsme, až škola potvrdí svou nabídku. Všechno máte zajištěné, dopravu, stravu i ubytování, čímž znovu děkuji našemu štědrému sponzorovi.“

Třídou to zašumělo a o chvíli později se šum proměnil ve vzrušenou debatu a spoustu otázek. Bylo dobře, že si zkušený pedagog nechal tuhle informaci až na konec hodiny, protože právě v ten moment by nikdo ze studentů

nedokázal správně odpovědět ani na jednoduchou otázku, jaký je chemický vzorec vody.

„Nezapomeňte, že se nejedná o rekreaci, nýbrž součást vyučování. Hned v pondělí vám dám za úkol vypracovat esej o tom, co jste se naučili, a nemyslete si, Zatloukalová, že to odbudete jedním odstavcem. Pojede s vámi Adam Martínek a vaše třídní a zeměpisářka, profesorka Vyskočilová, která bude, na moje výslovné přání, držet celou dobu výklad o okolních městech a krajině. I toto bude součástí eseje. Exkurze není povinná, ale věřím, že je to zajímavá příležitost, které by bylo škoda nevyužít. Všechny ostatní informace se dočtete v e-mailu.“

Zazvonilo, ředitel odešel, ale debata neustávala. Několik studentů sáhlo pro mobil a hlásilo, že e-mail už dorazil.

„Tady píšou, že budou vepřové hody,“ zvolal Radim. „Já teda rozhodně pojedu.“

„Jsi nechutnej. Chudáci zvířata,“ ohrnula nos Iveta, která se netajila tím, že je veganka.

„Tak to jedu taky,“ přidal se Honza a vysloužil si od Ivety pohled plný opovržení.

„Já nemůžu, v pátek mám taneční,“ řekla Sandra.

„Bez tebe to nebude ono. Pro jednou se nic nestane, když vynecháš. Chodila jsem do tanečních už loni, klidně tě všechno doučím,“ obrátila se na ni Edita a tvářila se téměř zoufale.

„Hmm, asi by mě to mrzelo, ale pomůžeš mi pak s tou esejí,“ odpověděla Sandra.

„Nemohla by to být týmová práce?“ vmísil se do hovoru Honza.

„Jasně, a budu to psát pro celou třídu.“

„Super nápad!“

„Zapomeň,“ zamračila se na Honzu a obrátila se zpátky k Sandře. „Projížďka na kolech podél nádrže Nové mlýny, návštěva lednického zámku, levandulová farma, vyjížďka na koních... Bude to skvělý, užijeme si.“

„Řekla jsem, že pojedu,“ uklidnila ji Sandra.

Edita se usmála a spokojeně se rozvalila v lavici. Čekal ji nádherný výlet, jenom se modlila, aby vydrželo počasí.

* * *

Její prosby byly vyslyšeny a o dva týdny později se stejně oteplilo a slunce svítilo jako na začátku října.

V pátek časně ráno se celá třída shromáždila před školou, kde stál přistavený autobus a řidič nakládal zavazadla do přepravního prostoru. Někteří studenti už seděli uvnitř, včetně Sandry a Honzy.

„Tady jsme!“ zavolala Sandra na Editu, když konečně nastoupila, a mávla na ni z poslední sedačky.

Editě se dělalo v dopravních prostředcích špatně a zvedl se jí žaludek už jen při pohledu do zadní části autobusu. Zhluboka se nadechla, řekla si, že už je velká holka, a že si před jízdou vzala kinedryl, a směle vykročila k *pětce*. Cestou se před ni vmáčkla Adéla, která se posadila vedle Sandry na sedačku u okna, zabalila se do svojí obří mikiny, přetáhla si kapuci přes oči a předstírala, že spí. Díky tomu zbylo na Editu pouze místo vedle Honzy a mohla se k němu posadit, aniž by to vypadalo, že se tam cpe schválně.

Řidič dokončil nakládání a usadil se za volant a nastartoval. Profesorka Vyskočilová si odškrtnla jména přítomných studentů, a když zjistila, že nikdo nechybí, mohli vyrazit.

Autobus opustil školní pozemek, projel ucpaným středem města a po deseti minutách najel na dálnici D8.

„Sakra, zapoměla jsem si dojít na záchod,“ zvolala Lucka ze třetí řady.

„První odpočívadlo je na sedmdesátém kilometru dé jedničky, to snad vydržíš,“ napomenula ji zeměpisářka.

„Tři kilometry před Prahou je benzínka. Nemůžeme zastavit tam?“ smlouvala Lucka.

„Taky potřebuju,“ přidala se Iveta.

Učitelka si povzdychla a polohlasně něco sdělila řidiči. Ten utrousil dva nebo tři hrubé výrazy, ale nakonec slíbil, že zastaví u benzínové pumpy.

„Tak vidíš, Lucko, za dvacet minut tam budeme,“ uklidnila ji učitelka a obrátila zrak zpět ke knize, ačkoli měla podle ředitelova nařízení třímat mikrofon a vykládat studentům o potoce Luženec, nad kterým právě projížděli.

Po chvíli bylo všem jasné, že k čerpací stanici nedojedou za slibovaných dvacet minut. Oba jízdni pruhy byly totiž v rekonstrukci a všechna vozidla se ploužila téměř krokem po zpevněné krajnici.

Řidič zavrčel další jadrný výraz, zpomalil, a poté, co se před něj nacpalo několik naleštěných vozidel ignorujících zipování, se zařadil do kolony a zahrozil pěstí směrem k motorkářům, kteří si ze zábran nic nedělali a klíčovali mezi auty i dopravními kužely.

Jediný, komu pomalá rychlost vyhovovala, byla Edita, pohodlně se zabořila hlouběji do sedačky a byla ráda, že je její žaludek chvíli v klidu.

Kolona postupovala šnečím tempem a zrychlila teprve před benzínkou, když byl čas zastavit.

„Dojděte si všichni. Nebudu stavět na každým odpočívadle,“ varoval řidič omladinu. „Musíme dohnat zpoždění. Máte deset minut.“

Na profesorčino naléhání přidal dalších pět a šel si koupit nealkoholické pivo.

Cesta přes Prahu byla už o něco plynulejší, a tak se brzy napojili na D1. Pár kilometrů se jelo jako po másle, ale pak nastalo známé drncání. Ačkoli nedávná rekonstrukce spolkla osmadvacet miliard korun, vyjeté koleje od těžkých nákladních aut udělaly svoje.

„Zatracený kamióny,“ zavrčel řidič a loknul si zteplého piva.

Edita sdílela řidičovo rozhořčení, neboť s každým drcnutím se její žaludek bouřil o trochu víc. Nenápadně začala hledat v batůžku igelitový sáček, ale doufala, že přece jen nebude potřeba. Ne před Honzou. Musela se vzchopit. Dívala se před sebe a soustředila se na pravidelné dýchání, nevolnost však neustupovala. Zoufale potřebovala jít ven, nadýchat se trochu čerstvého vzduchu a litovala, když řidič nevyhověl Lucčině prosbě zastavit jí, aby si mohla dojít znovu na toaletu.

Když se blížili k odpočívadlu na sedmdesátém kilometru, začali naléhat i ostatní studenti, protože vypili všechny energetické drinky, které si zakoupili u benzínky, a příroda se začala hlásit o své. Bohužel zastavit nebylo možné. Zpevněná krajnice, celý pravý pruh i samotné odpočívadlo byly v rekonstrukci.

„Musíte vydržet, už nejste malé děti. Další zastávka je za pouhých čtyřicet kilometrů,“ řekla učitelka konejšivým hlasem.

Řidic sice podotkl, že čtyřicet kilometrů může taky trvat celý den, ale Vyskočilová se na studenty povzbudivě usmála a ujistila je, že tam už brzy budou.

„Kdo mi sežral řízek!“ vykřikla Markéta a ječivým hlasem osočovala pozeřelé spolužáky.

Edita téměř zaúpěla. Pronikavý jekot spolužačky dráždil všechny její smysly, nejen uši. Pevněji stiskla igelitový sáček a sebrala veškerou sílu, kterou měla. Věřila, že to zvládne, dokud si dvě řady před ní někdo nerozbalil sendvič s dobře uleželým sýrem.

Sandra

Po neskutečně strastiplné cestě, která místo čtyř hodin trvala skoro devět, se třída zastavila před ubytovnou. Osud je zřejmě odměnil za přešlé utrpení, protože bydlení dostali luxusní. Adam Martínek jim rozdál klíče od dvou-lůžkových pokojů a oznámil jim, že se za hodinu sejdou všichni v jídelně.

Sandra na nic nečekala, vytrhla mu klíč z ruky, vzala Editu za paži a táhla ji do pokoje, kde ji hned uložila do postele.

„Odpočiň si, jdu do haly pro naše tašky, hned budu zpátky. Nechceš něco k jídlu nebo pití? Určitě bych něco sehnala.“

„Možná jen vodu. V hale jsem zahlédla automat,“ poprosila Editu tiše.

Sandra přikývla a vyšla ze dveří. Na schodišti se srazila s Adamem, který nesl jejich zavadla.

„Zvládla bych to sama,“ zamračila se, ačkoli věděla, že by mu měla poděkovat.

„O tom nepochybuj, ale měl jsem cestu kolem. Můj pokoj je támhle,“ ukázal na konec chodby, došel ke dveřím a položil tašky na zem. „Jsem rád, že jste se postarala o spolužačku, snad bude zítra v pořádku.“

„Potřebuje si jen odpočinout. Je to moje chyba, na zpáteční cestě si s ní sednu dopředu.“

„Budu vám držet místo,“ ujistil ji Martínek a vydal se ke svému pokoji.

„Děkuju,“ vypravila ze sebe po chvíli, ale to už učitel neslyšel.

Dala tašky za dveře a rychle seběhla dolů do haly pro vodu. Nechtěla Editu nechat dlouho samotnou, byla zelená jak sedma. Ani ji nepřekvapilo, když se o hodinu později odmítla dostavit do jídelny.

Sandra se posadila s ostatními spolužáky k dlouhému stolu a poslouchala Martíňka, jak čte program na nadcházející víkend.

„Výlet na lednický zámek už kvůli zpoždění nestihneme, možná ani projíždku na kolech, ale i tak nás čeká zajímavý program. Zítra si prohlédneme

celou farmu, jak její živočišnou část, tak i tu rostlinnou. Levandulové lány už jsou sice sklizené, ale dýní na halloween je ještě plné pole. Určitě se vám bude líbit soutěž o největší dýni a nejhezčí podzimní výzdobu. Včera byla zabijačka, ale my se půjdeme po obědě podívat až na hotové produkty a jejich přípravu. Není nutné dělat takové obličejy, Iveto, nikdo vás nebude nutit ochutnávat.“

„Víte kolik CO₂ vyprodukuje za rok jedna kráva?“ ohradila se Iveta.

„Taková jako ty?“ ozval se Filip Hubálek a několik spolužáků se uchechtlo. „Můžeš se napást na poli, ale já se těším na jitřničky, ovárek a prdelačku.“

„Jdu blejt,“ odpověděla mu Iveta a v naznačeném gestu si strčila prst do krku. Filip udělal totéž.

Adam Martínek se nenechal rozhodit a pokračoval ve čtení programu: „Ti z vás, kteří jsou ochotní, a hlavně schopní vstát v půl páté ráno, můžou jít pomáhat na farmářské trhy. Co třeba ty, Iveto?“

„Půl pátý není ráno, to je ještě noc,“ ošívala se Iveta.

„Večer budeme mít společný program se studenty zemědělské školy a snad dojde i na ty koně. Zítra se k nám připojí několik dalších pedagogů. Abychom stihli co nejvíc, rozdělíme se do skupin. Aspoň eseje pro pana ředitele nebudou na jedno brdo. Až se navečereíte, přijďte do společenské místnosti zapsat se na aktivitu, která vás zaujala.“

Po večeri šla Sandra za Editou, pro kterou vzala v kuchyni misku vařeného suchého rýže a banán, dopodrobna jí převyprávěla program a zeptala se, na co ji má zapsat.

Do společenské místnosti dorazila jako poslední. Profesor Martínek seděl v křesle před nízkým stolem a mračil se.

„Čekám už jen na vás a slečnu Koulovou.“

Chtěla mu vmést do tváře, že kdyby s nimi jela místo něj zdravotnice, nemusela by se ona starat o pacientku, ale všimla si, jak je unavený, a veškerá jízlivá slova zase spolkla. Nedonutila se však ani k omluvě. Prostě si jen vzala ze stolku tablet, podívala se, co je ještě volného, napsala své jméno a zaškrtila možnosti.

„Vybrala jste si ten trh? Ale nebudu vás muset budít, že ne?“

„Až doteď jsem to zvládala sama,“ odsekla, ale vzápětí ji to zamrzelo. Nemusela pokaždé reagovat podrážděně.

Raději rychle vyplnila aktivity pro Editu a odešla bez rozloučení zpět do ložnice.

„Občas je divný,“ potvrdila Edita, když na něj přišla řeč, „ale je to jediný učitel, na kterého se dá koukat.“

„Učitel,“ uchechtla se Sandra.

Vzhledem k tomu, že už měla střední školu ukončenou, rok na gymnáziu pro ni vlastně byla jen taková přestupní stanice, aby udělala radost matce, vypilovala si češtinu a zároveň si prodloužila mládí. Skoro něco jako reality show. Ačkoli se dobře učila a snažila se nevybočovat, učitel pro ni nebyl žádnou autoritou. A Martínek už vůbec ne.

Ovšem v jedné věci s Editou souhlasila, i když by to nikdy nepřiznala. Pohled na něj byl více než hezký a z jeho hlasu ji mrazilo. A ne nepřijemně.

V půl páté ráno se Sandra oblékla, sešla do jídelny, opařila si ústa horkým čajem a odebrala se na stanoviště, kde počkala na džíp.

Dva studenti zemědělské školy a správce farmy ji vyzvedli o pět minut později. Z gymnázia byla jediná.

Trhy se konaly v jedné z historických ulic města. Staré lampy a javorová alej s červeným listím zajímavě dokreslovaly podzimní atmosféru a Sandra si udělala několik fotek.

Studenti rychle vyskládali na stoly esenciální oleje, mýdla, soli do koupele a podzimní věnce, na další zase domácí chléb, sýry a klobásy. Sandra se snažila pomoci, ale měla pocit, že jen překáží. Za rozbřesku začali přicházet první zákazníci a o chvíli později už byl všude okolo pořádný šrumec.

Trhy skončily v poledne, balení zabralo o něco méně času, neboť už nebylo téměř co balit, a v jednu zastavil džíp před ubytovnou.

Už z dálky viděli, že se něco děje.

„Někdo vypustil prasata!“ hlásila Markéta. „Okamžitě zavřete bránu.“

Než stačil kdokoli zareagovat, proběhli kolem nich dva čuníci a zamířili do vesnice.

„Jdu je hledat,“ zvolal správce farmy, vycouval s džípem ven, rychle zavřel bránu a křikl: „Vy pomozte ostatním. Auto vyložíme až potom. Snad je nalákám na zbylé dalačnky.“

Sandra běžela k hospodářským budovám. Uprostřed dvora stála Iveta, zuřivě mávala nad hlavou nějakým hadrem a něco křičela.

„Za tohle tě nepustím k maturitě,“ vyhrožovala třídní, ale s pramalým účinkem.

„Svobodu zvířátkům, vy barbaři! Sójový řízky jsou výborný.“

„To si zodpovíš,“ ucedila ještě jednou učitelka a rozběhla se na dýňové pole pomoci s naháněním prasat.

Sandra ji následovala, jenže na to, co viděla, nebyla připravená. Čuníci si pochutnávali na dýních, zničená a rozrytá byla i zeleninová políčka, spolužáci vypadali jako nedodělané hliněné sochy a bahno z nich doslova odpaďovalo. Radim se snažil chytat vepře do lasa a Filip na jednom dokonce jel. Naštěstí ujel jen nějakých pět metrů. Adam Martínek ležel na břiše a držel jedno z prasat za obě zadní nohy, ale než mu některý z farmářů stihl přijít pomoci, nadělilo mu prase přímo pod nos hromádku trusu.

Většina studentů se chytání nezúčastnila, zato všechno pilně natáčela na mobilní telefony.

Situaci se podařilo dostat pod kontrolu až po dvou hodinách, kdy se prasata unavila.

„Všichni do sprch!“ zavelel profesor, který to potřeboval ze všech nejvíc. „A pak se sejdeme v jídelně na pozdní oběd. Po jídle neodcházejte, opět jsme ztratili několik hodin, takže musíme některé aktivity vynechat. Poradíme se, co dál.“

Přes značnou únavu všech přítomných panovala v jídelně vzrušená atmosféra. Všichni debatovali, smáli se, sdíleli fotky a historky.

K Sandře doléhaly útržky rozhovorů, aniž by bylo jasné, co kdo říká, ale na tom nezáleželo.

Takhle jsem ho popadnul, až vykviklo... Ty bláho, sto padesát prasat... Dej už pokoj, pustila jsem jich jen půlku... Dvě! Dvě jsem chytil a jedno nadehnal... Já chytil jedno, ale jaký... Tak to byla jízda... Nechceš si to ještě zopakovat, Filipe? ... Ta holka je magor, už nás nikdy nepozvou... No co, byla to sranda... Jak chceš z tohoto psát esej... Z toho kňoura šel strach... Rozšlápl jsi mi sluchátko, ty slone... Se nezblázni... Byl to airpod... Tohle až budu vyprávět doma... Udělal někdo fotky? ... Tři a půl tisíce zhlédnutí na instáči... A to jsem měla v plánu výrobu kozího sýra, to už nestihneme...

„To rozhodně nestihneme,“ vložila se do hovoru profesorka Vyskočilová. „Hned po obědě půjdeme na zeleninovou zahradu a pokusíme se odstranit aspoň nějaké škody, které jsme způsobili našim hostitelům.“

„Proč my? Prasata vypustila Iveta.“

Ještě chvíli se ozývalo nespokojené mručení, ale nakonec se všichni sešli u zeleninových záhonů. Zachránit se už moc nedalo, vlastně šlo spíš o to

sklidit poničenou zeleninu, aby se dala zkrmit. Po třech hodinách usilovné práce jim bylo dovoleno jít se umýt a převléknout a dostavit se do stodoly na slíbené vepřové hody, které se přece jen konaly.

Na zastřešené části dvora stály dlouhé stoly a ve venkovní kuchyni se vařilo a smažilo. Všichni si brali, co hrdlo ráčilo, jenom Iveta zůstala zavřená na pokoji.

Sandra si namáčela kůrku chleba do guláše a po očku pozorovala Martínka. Stál hned vedle Honzy a byl to právě Honza, kdo vypadal starší a dospělejší. Adam působil tak mladě, že mezi studenty naprosto dokonale zapadl, a když se usmál, opravdu mu to slušelo. Víc než všem ostatním klukům ve třídě. Kdyby neučil tak mizerně angličtinu, možná...

Podíval se na ni a Sandra rychle sklopila zrak. Zírala na stůl a tvářila se, že díra po suku je to nejzajímavější, co dosud viděla, přesto cítila, že se zvedl a šel k ní.

„Vy už jste přece plnoletá, nechcete si dát také trochu? Je to docela dobré. Taky to tady vyrábějí,“ pozvedl lahev a četl etiketu. „Višňour se to jmenuje. Hmm, asi něco z višně,“ ukázal na táč s miniaturními skleničkami, v nichž bylo sotva pár kapek nápoje. Pokud by studenti hned neochutnali, do pěti minut by se pravděpodobně vypařil.

Asi měla něco odpovědět, ale nic ji nenapadlo. Dál zkoumala vzorek na dlažbě a v hlavě měla vymeteno. Tohle se jí běžně nestávalo. Nechápala, proč v jeho přítomnosti tak ztuhla, a nenáviděla to.

„Slečno Wallace, nejste unavená? Přece jen jste vstávala hodně brzy,“ zeptal se starostlivě.

„Můžete mi říkat Sandro? Nesnáším, jak mi v jednom kuse komolíte příjmení.“

Takže nakonec přece jen odpověděla. Ale naprosto špatně.

„Tobě že došla slova?“ smála se Edita, které už otrnulo a strávila den vázáním podzimních věnců a výrobou dýňového džemu.

„Protože jsem vzhůru od čtyř,“ namítla Sandra. „Kdybych se pořádně vyspala, odpověděla bych mu tak chytře, že by z toho zapomněl česky a zbyla by mu jen ta mizerná angličtina.“

„Ježíš, nech ho. To ti ho není líto?“

„A proč jako? Od začátku roku mám pocit, že si právě na tebe zasedl, a ty se ho ještě zastáváš?“

„Nezastávám, prostě nechci být nespravedlivá.“

„Promiň, matko Terezo. A dej mi radši ochutnat tu dýňovou marmošku, ať vidím, jestli je tak hnusná, jak vypadá.“

„Ty kecko, je suprová. Hlavně mi ji všechnu nesněž,“ směla se Edita a podala Sandře malou skleničku dýňového džemu.

Adéla

Adéla se probudila ještě za tmy. Byla zvyklá vstávat časně a nedokázala si odpočinout ani v neděli. Nejdřív na ten výlet nechtěla, ale matka se už několik dní držela od alkoholu dál, asi proto, že na něj neměla peníze, a tak se nakonec rozhodla jet. Viděla v tom i příležitost přivést sourozencům něco zajímavého, proto se také přihlásila na všechny aktivity, kde mohla přijít k nějakým vzorkům. A ve své obří mikině propašovala mnohem víc, než si směla odnést.

Zkontrolovala čas, protáhla se, vylezla z postele a šla se umýt. Do jídelny se dostavila jako první. Využila příležitosti a nacpala si kapsy plastovými vaničkami s máslem, džemem a mlíčkem. Na dalším tácku uviděla i kečup a tatarskou omáčku pro ty, kteří snídali míchaná vajíčka, ale než stihla zareagovat, začali se do jídelny trousit spolužáci.

Po snídani měli před sebou poslední bod programu. Někteří studenti se odebrali do stájí, kde je čekala projížďka na koních, ostatní mohli přihlížet stáčení medu nebo vyrábět svíčky ze včelího vosku. Adéla milovala koně, ale z praktických důvodů se přihlásila na výrobu svíček. Nebylo to tak dávno, co jim odstříhli elektřinu a ona musela krást svíčky na hřbitově, což se jí přičilo mnohem víc než drobné krádeže v obchodech.

Dílna voněla včelím voskem a medem a výroba svíček Adélu bavila. Nemohla věřit svým očím, když uviděla dlouhé regály plné již hotových výrobků. Skleničky medu, džemy, sušené maso, lahve s vínem, slazené ovoce, ořechy v medu, domácí sušenky a desítky dalších věcí. Na chvíli zalitovala, že nešla studovat zemědělskou školu místo gymnázia, aspoň

by občas přinesla domů nějaké jídlo, ale pak si uvědomila, že habrovecká zemědělkyně nic takového nemá.

Třeba bych ještě mohla změnit školu a jít na kuchařku nebo řeznici, uvažovala, ale zároveň věděla, že z dlouhodobého hlediska potřebuje dobré vzdělání, a naštěstí měla slušné známky. V dětství jí říkali, že je geniální dítě. To možná nebyla úplně pravda, ale učila se snadno. Rychle také zjistila, že když mluví spisovně, chová se způsobně a nevyrušuje při hodině, učitelé se přikloní k lepší známce.

Nejprve začala s výrobou sušenek, do kterých se vzhledem k ročnímu období přidávaly kousky kandovaných dýní. Bavilo ji to, ale zároveň jí sušenky přišly příliš snadné a rozhlížela se, co dalšího by si mohla vyzkoušet.

„Myslíš, že bys mi mohla napsat nějaké recepty?“ zeptala se Adéla dívky u vedlejšího stolu, která se představila jako Marika a zrovna kreslila ornamenty na medové perníčky.

„Klidně,“ odpověděla Marika, aniž by zvedla oči od práce, „ale není to nutné. Všechno je na našich webovkách, včetně videonávodů.“

„Díky, jenom jestli mi ty návody k něčemu budou. Takovéhle ozdoby bych nezvládla, ani kdybych si ukroutila ruce.“

„Není to tak těžké. Nech na chvíli ty sušenky a pojď ke mně.“ Marika odsunula židli, počkala, až se Adéla posadí a přisunula před ni mísu perníčků s halloweenskou tematikou. „Začni třeba duchem, na tom se nedá nic zkazit. Nejdřív si takhle uděláš okraje a pak tu prázdnou plochu prostě vyplníš.“

Adéla se chopila jednoho ze sáčků s bílou cukrovou polevou a snažila se, aby se jí moc netřásla ruka. Její obrázek nebyl tak krásný jako Maričin, ale napoprvé to nebylo špatné. Druhý se povedl o mnoho lépe. Když jí došla bílá poleva, sáhla po oranžové a s trochou pomoci se pokusila o dýni.

„No vidíš, jak ti to jde,“ pochválila Marika její snahu.

„Docela jo, ale z té nepřírozené pozice mě bolí ruka.“

„Zvykneš si. Představ si, že já tady skončím a doma mě čeká další hromada. Loni jsem jich jen na Vánoce dělala deset tisíc. A sotva si trochu odpočinu po Vánocích, hned se začnu připravovat na valentýnská srdíčka, pak Velikonoce, po nich učitelkám do školy a školky a zase tu máme Halloween. A to nepočítám svatby a kdoví co ještě. Je to docela slušná brigáda.“

„Je hezký, když někdo něco umí.“

„Taky mi to nešlo, ale všechno se dá naučit. Táhle Katka zase dělá svíčky. Prodává je už od prváku. Vlastně to ona mě inspirovala. Nechceš to zkusit?“

„Ráda.“ Adéla chtěla zkusit úplně všechno, ale obávala se, že nebude mít čas.

„Ty perníčky nech uschnout, a potom si je tady vyzvedni. Povedly se ti, fakt jsou krásný, ale na prodej to ještě není,“ řekla Marika s povzbudivým úsměvem.

Adéla poděkovala a změnila stanoviště. Katka se jí okamžitě ujala a začala jí ukazovat, jak se lisují pláty vosku a odlévají malé včeličky a kytičky, kterými pak svíčky zdobila.

Přes veškerou Katčinu snahu a trpělivost odvedla Adéla horší práci než u perníčků a raději se přesunula k Natálii a solím do koupele. Míchání solí, vonných olejů a sušených bylin naštěstí nebylo nic těžkého.

Víc toho nestihla, ale dostala všechny své nepřilíš povedené výrobky, a dokonce i několik vzorků od všeho, co se v dílně vyrábělo. A návrh skleničku medu s kusem plástve. Těšila se, až ji ukáže sourozencům, kteří ještě nic takového neviděli.

Po obědě se rozloučili a navzdory aféře s prasaty dostal každý dvě dárkové tašky. Jedna byla naplněná svíčkami, domácími mýdly a oleji, druhá sušenou šunkou, sýry a klobásami.

„Rádi jsme vás viděli a zase někdy přijedte,“ rozloučil se jeden z pedagogů zemědělký a Adéla by přísahala, že v jeho hlase zaslechla sarkasmus, který se ani nesnažil skrývat.

„Ale neberte s sebou potrhlou Grétu,“ ozval se kdosi z davu.

„Tak už si pospěšte. Víte, jak je ucpaná dálnice v neděli odpoledne?“ brblal řidič a snažil se popohnat omladinu do autobusu.

Adéla se opět uvelebila na zadní sedačce, zavřela oči a v duchu přepočítávala, co všechno veze pro Emu a bratry. Byla spokojená, exkurze se vyplatila víc, než čekala, a ani nemusela krást. Skoro.

Autobus se ploužil stejně pomalu jako při cestě tam, ale kromě řidiče to nikomu nevadilo. Spolužáci, místo koukání do mobilu debatovali o tom, co zažili, a vyměňovali si fotky. Adéla se usmála a těšila se, až bude doma vyprávět svoje příhody.

Z rozjímání ji vytrhl hluk.

„On mě pochcal!“ křičela Iveta. „Ten mrňavej hajzl mě normálně pochcal. Zachránila jsem ti život, ty nevděčníku.“

Řidič okamžitě zareagoval a zastavil u krajnice. Společně s Martínkem a Vyskočilovou zkoumali, co je důvodem takového prohlášení.

Ukázalo se, že Iveta propašovala do autobusu dva králíky a schovávala je pod bundou.

„Musíme se vrátit,“ úpěla profesorka. „Za tohle tě čeká dvojka z chování, Turečková.“

„Nikam se vracet nebudeme!“ zařval řidič mocným barytonem. „Ani kilometr. Pošlete tu zvěř klidně poštou. A jestli tady najdu jedinej bobek,“ obrátil se na Ivetu, „budeš uklízet celej zatracenej autobus.“

„Pošleme jim finanční náhradu,“ snažil se situaci vyřešit Martínek.

Řidič je ještě jednou ujistil, že vracet se v žádném případě nebudou a autobus bude uklizený, a znovu se rozjel.

Adéla se domů vrátila až v deset večer. Poslední spoj jí ujel a musela jít pěšky. Naštěstí to měla jen něco málo přes dva kilometry.

Ema, Michal a Petr na ni ještě čekali.

„Co že nespíte? Ráno vstáváte do školy,“ řekla přísně a rozsvítila světlo.

Na první pohled poznala, že máma někde sehnala peníze a zřejmě za celý víkend nevystřízlivěla. Všude byly poházené věci, z jedné židle zbyly jen třísky, na podlaze se válely špatně zametené střepy a Ema měla na tváři otisk dlaně.

„Co se stalo?“ zeptala se Adéla a pohládila sestru po zarudlé tváři.

„Byla jsem hodná, vážně, jenom jsem spálila topinku,“ fňukala Ema.

„Vždyť já ti věřím,“ usmála se Adéla povzbudivě. „Ten nepořádek uklidím ráno. Pojdte se podívat, mám pro vás spoustu dárků.“

Nejprve zatopila v kamnech, k čemuž použila rozbitou židli, před kamna rozložila deku, na kterou se spolu se sourozenci usadila, každému dala do ruky jeden perníček a začala vyprávět.

„Ráno budou k snídani palačinky. Počkejte, až uvidíte, kolik vezu jídla. Víte, že jedna holka z naší třídy vypustila ven snad sto prasat? To byla leg-race, ukážu vám video.“

Michal, Petr a Ema chroupali perník, dívali se na video, smáli se, z kamen sálalo teplo a svět byl aspoň na chvíli normální.